



# Svensk författningssamling

---

## **Förordning om ändring i förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning**

**SFS 2022:1476**  
Publicerad  
den 23 november 2022

Utfärdad den 17 november 2022

Regeringen föreskriver att bilagan till förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning ska ha följande lydelse.

---

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2023.

På regeringens vägnar

ERIK SLOTTNER

Håkan Eriksson  
(Finansdepartementet)

## Beräkningsmetoder och närmare detaljer för kostnadsutjämnningen

### Generella bestämmelser för kostnadsutjämnningen

#### *Uppgifter i beräkningen av kostnadsutjämnningen*

De uppgifter som används i beräkningen av kostnadsutjämnningen ska, om inte annat anges i denna bilaga, hämtas från Statistiska centralbyråns statistik.

#### *Genomsnittlig standardkostnad*

Den för landet genomsnittliga standardkostnaden i kronor per invånare före uppräkningsår till utjämningsårets kostnadsnivå för var och en av följande verksamheter är:

Förskola	6 994
Pedagogisk omsorg	93
Fritidshem	1 568
Förskoleklass	742
Grundskola	11 774
Gymnasieskola	4 254
Individ- och familjeomsorg	4 816
Vuxenutbildning på grundläggande nivå	136
Vuxenutbildning på gymnasial nivå	261
Svenska för invandrare	276
Äldreomsorg	11 342
Hälso- och sjukvård	25 135
Kollektivtrafik	2 804
Beloppen avser år 2021.	

#### *Uppräkning med prisindex*

Uppräkning till utjämningsårets prisnivå sker med hjälp av utvecklingen av konsumentprisindex med fast ränta. Som genomsnittlig procentuell förändring i konsumentprisindex med fast ränta för respektive år används följande: 2017 (2,0), 2018 (2,1), 2019 (1,7), 2020 (0,5), 2021 (2,4), 2022 (7,9) och 2023 (5,2).

Följande verksamheter och kostnadsslags standardkostnad räknas upp till utjämningsårets prisnivå med hjälp av konsumentprisindex med fast ränta året före utjämningsåret samt utjämningsåret: förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, förskoleklass och grundskola, gymnasie-

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2021:1087.

skola, individ- och familjeomsorg, kommunal vuxenutbildning, äldreomsorg, hälso- och sjukvård och kollektivtrafik.

Följande verksamheters och kostnadsslags standardkostnad räknas upp till utjämningsårets prisnivå med hjälp av konsumentprisindex med fast ränta från år 2016 till och med utjämningsåret: infrastruktur och skydd samt verksamhetsövergripande kostnader med undantag för 16 § 1 och 2.

### **Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet**

#### *Index för behov av förskola respektive fritidshem*

Index för behov av förskola respektive fritidshem anges under rubriken Fasta index för kommuner.

#### *Socioekonomiskt index för barn i åldern 1–5 år*

Det socioekonomiska indexet per kommun beräknas som genomsnittet av följande kvoter:

1. Andelen barn 1–5 år i kommunen med föräldrar som saknar eftergymnasial utbildning dividerad med medelvärdet för motsvarande grupp i landet två år före utjämningsåret.

2. Andelen barn 1–5 år i kommunen som bor i hushåll med låg disponibel inkomst dividerad med medelvärdet för motsvarande grupp i landet tre år före utjämningsåret.

3. Andelen barn 1–5 år i kommunen med minst en förälder som har haft uppehållstillstånd i högst fyra år dividerad med medelvärdet för motsvarande grupp i landet två år före utjämningsåret.

Med låg disponibel inkomst avses personer som lever i hushåll som har en disponibel inkomst per konsumtionsenhet som är mindre än 60 procent av medianvärdet för samtliga hushåll, i enlighet med Statistiska centralbyråns definition.

#### *Glesbygds- respektive löneindex*

Glesbygds- respektive löneindex för förskola anges under rubriken Fasta index för kommuner.

#### *Lönekostnadsandel förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet*

Lönekostnadsandelen i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet är 0,738.

### **Förskoleklass och grundskola**

#### *Genomsnittlig kostnad för modersmålsundervisning och undervisning i svenska som andraspråk*

Genomsnittlig kostnad för modersmålsundervisning och undervisning i svenska som andraspråk beräknas genom att den genomsnittliga lärarlönen i landet per månad i kommunal skola för grundskollärare, inklusive lönekostnadspålägg, två år före utjämningsåret multipliceras med 12. Produkten multipliceras därefter med kvoten av antal lärare (heltid) i landet för modersmålsundervisning och svenska som andraspråk under det läsåret som avser höstterminen två år före utjämningsåret och vårterminen ett år före utjämningsåret och antalet elever i landet som deltog i modersmålsundervisning eller svenska som andraspråk under samma läsåret.

Statistik över antal lärare och elever hämtas från Statens skolverk.

Lönekostnadspålägget i beräkningen av genomsnittlig kostnad är 40,15 procent.

SFS 2022:1476

#### *Glesbygds- respektive löneindex för förskoleklass och grundskola*

Glesbygds- respektive löneindex för förskoleklass och grundskola anges under rubriken Fasta index för kommuner.

#### *Lönekostnadsandel förskoleklass och grundskola*

Lönekostnadsandelen i förskoleklass och grundskola är 0,688.

### **Gymnasieskola**

#### *Glesbygdsindex för gymnasieskola*

Glesbygdsindex för gymnasieskola anges under rubriken Fasta index för kommuner.

#### *Programvalsfaktor för gymnasieskola*

Programvalsfaktorn för respektive kommun beräknas genom att produkten av antalet folkbokförda elever per hemkommun och program och landets genomsnittskostnad per program summeras med produkten av antalet ungdomar i åldern 16–18 år i kommunen som inte är inskrivna i gymnasieskolan och genomsnittskostnaden för nationella gymnasieprogram och introduktionsprogram. Denna summa ska sedan minskas med ett relationstal.

Relationstalet ska beräknas genom att antalet ungdomar i åldern 16–18 år i kommunen multipliceras med gymnasiets genomsnittskostnad i landet per ungdom i åldersgruppen. Därefter divideras denna produkt med antalet invånare i kommunen.

Uppgifter om kostnader för de nationella gymnasieprogrammen hämtas från Statens skolverks statistik. Kostnaden för introduktionsprogrammen uppgår till 111 523 kronor i 2016 års prisnivå och ska räknas upp med den genomsnittliga kostnadsutvecklingen för de nationella programmen (riksprislistan) till motsvarande år.

#### *Lönekostnadsandel gymnasieskola*

Lönekostnadsandelen i gymnasieskola är 0,678.

### **Individ- och familjeomsorg**

#### *Beräkning av det modellberäknade värdet*

Det modellberäknade värdet för individ- och familjeomsorg beräknas genom att summera

1. 488,71,
2. 11 523,54 multiplicerat med andelen barn och ungdomar i kommunen i åldersgruppen 0–19 år som lever i hushåll med låg inkomststandard justerad för inkomster från ekonomiskt bistånd,
3. 26 610,39 multiplicerat med andelen lågutbildade personer födda i Sverige i åldern 20–40 år i kommunen,
4. 2,60 multiplicerat med roten ur tätortsbefolkningen i kommunen,
5. 2 797,15 multiplicerat med andelen av befolkningen i kommunen boende i flerfamiljshus byggda 1965–1975,
6. 17,29 multiplicerat med ohälsotalet i kommunen,

7.  $-495,53$  multiplicerat med en variabel för justering av en inkomsteffekt av gränspendling i kommunen.

Med låg inkomststandard avses den definition som används av Statistiska centralbyrån, där hushållets disponibla inkomst sätts i relation till hushållets baskonsumtion, med justeringen att inkomster från andra länder exkluderas. Uppgiften avser tre år före utjämningsåret.

Med andel lågutbildade personer avses personer som har grundskola som högsta avslutade utbildningsnivå.

Med ohälsotal avses genomsnittligt antal dagar med sjukpenning eller sjukersättning i åldersgruppen 16–64 år i kommunen. Uppgifter om ohälsotal hämtas från Försäkringskassan.

Variabeln roten ur tätortsbefolkningen i kommunen avser år 2015 och uppdateras vart femte år.

Variabeln för justering av en inkomsteffekt av gränspendling definieras som produkten av andelen av befolkningen i åldern 16–74 år som gränspendlar till Norge eller Danmark multiplicerad med andelen barn och ungdomar i åldern 0–19 år som lever i hushåll med låg inkomststandard. Uppgifterna som avser andelen i befolkningen som gränspendlar till Danmark är från 2015 och motsvarande uppgifter avseende Norge är från 2014 och dessa uppgifter uppdateras inte.

#### *Beräkning av korrigeringsfaktorn*

Korrigeringsfaktorn bestäms så att det genomsnittliga modellberäknade värdet överensstämmer med den genomsnittliga standardkostnaden för individ- och familjeomsorg enligt följande. Det modellberäknade värdet multipliceras med befolkningen i kommunen, därefter summeras produkterna för samtliga kommuner. Summan divideras därefter med befolkningen i landet den 31 december två år före utjämningsåret. Den genomsnittliga standardkostnaden för individ- och familjeomsorg divideras därefter med denna kvot.

#### *Lönekostnadsandel individ- och familjeomsorg*

Lönekostnadsandelen i individ- och familjeomsorg är 0,578.

-----